

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriafly-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félre . . . 8 forint. Egy hóra . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyitlertéri czikkok garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Nincs igazsága?

Kolozsvár, nov. 9.

Az Ugron Gábor képei színesek, beszéde ötletes, gondolatai szemképrázatok, szónoklata elragadó — de nincs igazsága.

Ilyesféle kritikával illetik kormány-párti újságok Ugron Gábornak a parlament hétfői ülésén mondott hatalmas beszédjét.

Tehát azon az oldalon is elismerik, hogy Ugron Gábor hétfői beszédje csak úgy duzzad azoktól az elemektől, a melyek a fényes parlamenti szónoklatot alkotják. Elismerik azt, hogy pompás képekkel rakja össze a beszédjét, hogy ötletek és színes gondolatok egymást kergetik a beszédjében, ámde azt már egyszerűen tagadják, hogy — igazsága volna.

Hát kétségtelenül az a legkényelmesebb kritika, a mely letagadja a tényekben rejlő igazságot, ámde azzal teljesen adós marad, hogy miért nem igaz az a kép, a melyet Magyarország politikai közállapotáról Ugron megrajzol.

Azok, a kik állítják, hogy Ugron-nak nincs igazsága, egyszerűen azzal hozakodnak elő, hogy Ugronnak nincs igaza, mert akkor az sem lehet igaz, a mit Széll Kálmán mond.

Ennél a pontnál mindjárt meg is állapodhatunk egy kis pihenőre. E közben megvizsgálhatjuk, hogy tulajdonképpen miért igaz az, a mit Széll Kálmán állít és miért nem igaz az, a mit Ugron mond?

Ugron azt állítja, hogy Széll Kálmán kormányra jutása nem változtatta meg a régi politikai rendszert; azt mondja, hogy csak a jelszavak változtak, s talán több szeretetreméltósággal kezeli Széll Kálmán a hatalmat, mint a hogy azt Tisza Kálmán, Bánffy Dezső, meg Szapáry Gyula cselekedték.

Am ugyan mindezeket nem csak mondja, hanem tényekkel bizonyítja.

És mit tesz Széll Kálmán?

Egyszerűen utal a közvéleményben beállott fordulatra.

Tehát nem állít tényeket a tényekkel szemben, hanem a közhangulat megváltozásával argumentál.

És tagadhatatlanul van valami igaza abban, ha állítja, hogy a közhangulatban változás állott be. Mert hiszen a Széll által kiröppentett jelszavak: a Jog, az Igazság és a Tör-

vény ezt az elkeseredett nemzetet kétségtelenül felrázták abból a letargikus álmából, a melybe legutóbb Bánffy Dezső politikája juttatta. A nemzet a folytonos erőszakosságokkal szemben nem tehetett egyebet, mint megadta magát a sorsának és hagyta cselekedni a hatalom közegeit, s engedte történni az eseményeket a nélkül, hogy a maga akaratát érvényesíteni igyekezett volna.

És Bánffy kétségkívül értette a módját annak, hogy miként kelljen az elataltott közlekiismeretet mesterségesen tartani meg az álom-állapotban.

És mikor ez a nagy altató leszédült a hatalom csucsáról és jött helyébe Széll Kálmán kezében villogtatva a Jog az Igazság és a Törvény fegyvereit, akkor az álmából egyszerre felébredt nemzet már-már kezdette hinni, hogy: ime megjött a *Messziás*, aki arra vállalkozik, hogy bevezesse a nemzetet az — Igéret földjére.

A jelszavak elkápráztatták a könynyen hívők szemét és kialakult egy újabb közvélemény, a mely reménnyel tekintett az új korszak elé, de a mely jó időig nem vizsgálta, hogy a jelszavakkal és az egyéni szeretetreméltósággal együtt változott-e a rendszer is és nyílik-e most már mód arra, hogy a nemzet a maga megpiport Igazait diadalra juttassa.

És mindekkor mit lát a nemzet olyat, amely arra vallana, hogy a kormányzat állítólag megváltozott rendszerében a nemzet megpiport jogai teljesebb érvényesülési formákhoz jutnak?

Hát eddig alig történt egyéb, mint az, hogy néhány főispánt elcsaptak és néhány apróbb visszaélést megtoroltak.

De hát kérdjük: egy pár főispán menesztése nálunk országos érdeket képvisel és néhány visszaélés megszüntetése a Jog és Törvény feltétlen uralmát jelképezi?

Hát Magyarország népeinek boldogsága csak attól van feltételezve, hogy csillogó szavakkal vesztegessék meg a közhangulatot, s néhány maroknyi friss havat dobjanak a közélet sártengerébe, meg hogy egy időre galambokká változzanak át a varjak?

No, ha ezek komoly tények és ezekben a tényekben igazságok rejlenek, akkor igazuk van azoknak, a kik azt vitatják, hogy nem Ugron Gábor, hanem Széll Kálmán képviseli az igazságot és hogy a nemzet akkor jár helyes uton, ha a Széll Kálmán igazságát akceptálja; ámde, a ki nem látta. Mind a két tizennégyes nagyon erős és mély, vastag hangjuk van. Az öregnek rekedt a hangja és keveset, röviden bög, inkább morog. Ma láttam ezidén először közelből és pedig, midőn a jobbik tizennégyest földre teperte és aztán a Kraszní Vrch-re kergette. Maga pedig a Lakety tetejére a sűrűbe húzódott. Tetszik tudni a hármias határ fölött a kapun azt a kökényes kis bükk sűrűségét? Ott maradt ő! Azt hiszem, hogy a bal koronáján 6 ágat láttam. De kérem, az egy borzasztó nagy állat, olyan, mint egy ökr és a szarva olyan, hogy no!

Délben Taxis sógorom érkezett meg és délután három órákor mind a hármán kimentünk a piszki-i erdőszébe, hogy az „öregot”, — melyet már 7 esztendője ismer az erdészeti személyzet s melyet mindenki, kinek azon kiváló szerencséje volt őt láthatni, elhibázott, — körülfigyünk. György és Taxis sógorom, egyik a kolos-, piszki- és prva-i hármias határra, a másik a Kraszní Vrch-re mentek, én meg a evaragovai völgybe a Lakety legalsó végére. Minden valószínűség szerint egyik sógorom kapja meg az „öregot”, mert ott vannak rendes forduló.

Lesültem a vágás szélén egy százados tölgylevél tönkjére és elgondolkoztam. Gondolataim a Kraszní Vrch tetején barangoltak! Ha sógorom pontosan betartaná azt, amit neki mondtam és folyton a gerince tetején járna, úgy — könnyen lehet — megkapja. Ott, hol én tavaly 8 cserkészlet után a 9-diken szerencsésen elhibáztam ugyanazt a hatalmas agancsát! Elhibáztam, mert nagyon is soká számítottam két óriás szarvának ágait! Hej, csak ma ne hibáztassék el egyikünk által sem!...

Puff... puff... Minden partról ezerszeres visszhang mormogása adá tudomra, hogy Taxis sógorom volt a szerencsés. Ugyan leterített-e?

Álmok után indul, a ki az Igazságot nem a jelszavakban keresi, annak meg kell látnia, hogy a rendszer ma is a régi, a közkormányzásban érvényesülő elvek ma is ugyanazok, a nemzet lelkiismerete ma is olyan könnyen elaltatható és a nemzeti érdekek kielégítése ma is épen olyan nehezen megy, mint a letűnt korszakban.

Ugron Gábor ezeket a *tényeket* állította szembe a Széll Kálmán — igazságaival és a kik pártatlanul szemlélnek és pártatlanul ítélnék, azok tán azt is el tudják dönteni, hogy az Ugron Gábor színes képei, ötletei és káprázatos gondolatai mögött rejlik-e több igazság, vagy a Széll Kálmán akadémikus bölcselkedésében?

Politikai hír.

Program a kvóta-ügyben.

A magyar politikai világot most kizárólag a kvóta-ügy foglalkoztatja, a melynek a kormány szándéka szerint igen gyors lesz a lefolyása. Az eddigi dispoziciók szerint a bizottság tagjai vasárnap érkezének vissza Budapestre, akár közeledéssel akár közeledés nélkül de mindenesetre megegyezés nélkül. A bizottság nevében Falk Miksa mint előadó kedden betérjeszténé a jelentést, melyet a Ház még jövő héten, pénteken vagy szombaton tárgyalna. E tárgyalás előtt, vagy a tárgyalás közben terjeszténé be a kormány a maga javaslatát — feltéve, hogy időközben sikerül a megegyezés az osztrák kormánnyal. Ezt a javaslatot, mint Széll Kálmán ma a Házban is kijelentette, a kormány szintén haladéktalanul kívánja tárgyalni oly módon, hogy még a delegáció összejevetele előtt törvénynyé váljék.

Mivel a kormány előreláthatóan a kvóta bizonyos fölemelését fogja javasolni, kíváncsian várják a volt nemzeti párt tagjainak magatartását. Az ugynevezett Tiszaisták magatartása nem kétséges, miután Tisza Kálmán a kvóta-bizottságban az elnöki tisztet elvállalta. A kormány reméli, hogy javaslatát a Házban körülbelül nov. 25-ig keresztül viheti. — Királyi döntésre csak akkor kerülne sor, ha a két kormány megegyezni nem tudna, minél fogva a magyar kormány előterjesztést sem tehetne. De ekkor sem várnák be a decz. 31-iki dátumot, hanem a királyi döntés szintén novemberben történne, hogy aztán a delegáció után a költségvetésbe a közös kiadások összege azonnal beállítható legyen. Ebben a programban csak az a vigasztaló, hogy a kvóta baján hamarosan átessünk. Egyéb vigasztaló aztán nincs is benne.

A tranzváli háboru.

Budapest, nov. 8.

Egyre megújuló hírek érkeznek némely kontinentális hatalmasságok között folyó tárgyalásról, a melynek célja volna *Angolország és a dél-afrikai köztársaság között a közvetítés*. Oroszország, Franciaország és Spanyolország volnának a tanácskozó hatalmasságok, a miből nyilvánvaló, hogy az akció éle Angolország ellen irányul. A közvetítő föllépés attól függött, hogy Németország kész-e a közreműködésre; a német birodalmi kormány azonban megtagadta hozzájárulását, mire az egész kísérlet dugába dőlt. Berlinből most azt jelentik, hogy soha senki nem fordult efféle kívánsággal a német kormányhoz, a mely tehát nem is juthatott abba a helyzetbe, hogy teljesítse, vagy visszautsítsa azt. Madridból ellenben azt süröngyik, hogy ott igenis folyamatban vannak a jelzett tárgyalások. Az intervenció terv szerint mégis létezik, csak — a mint a berlini nyilatkozat tanúsítja — még nem érett meg annyira, hogy a német kormány elé lenne terjeszthető. A st.-jamisi kabinetnek különben szilárd elhatározása, hogy nem fogad el semmiféle közvetítő ajánlatot, a mi egészen természetesen, miután az angol korona tudvalegőleg a dél-afrikai köztársaság szuvereniténét tekintí magát.

A ma érkezett harcztéri tudósítások jóformán a Ladysmith körül csütörtökön és pénteken folyt harcok részleteinek közlésére szorítkoznak. Mindannyian megerősítik, hogy az angol Ladysmith-től nyugotra, Besters Hillnél és Acton Homesnál, valamint Dredwopnál sikeresen mérköztek az ellenséggel. A dél felé irányult kitérésnek pedig tényleg az volt a célja, a mit tegnap jeleztünk; az angol lovasság az összeköttetést kereste az akkor még Colonsallnál fekvő angol csapatall. Hanem földadatát megoldani képtelen volt, bár az angol tudósítások azt mondják, hogy lekergette a burokat a Ladysmith és Colenso között álló grobleerskloofi magaslatokról. További tudósításokat kell bevarnunk, hogy véleményt alkothassunk arról az állítólagos nagy győzelemről, a melyet az angolok, londoni lapok magánértesülései szerint Ladysmithnél arattak.

Legújabb hírek a harcztérről.

Durban, nov. 8.

A burok betörték Ingvaruma zuluiföldi városba és kifosztották s felgyújtották a középületeket és boltokat. A hatóság, a rendőrség és a lakosság Eshowéba menekült.

Durban, nov. 8.

Szemanuk jelentik a mult csütörtökön vívott ladysmithi ütközetről: *Egy bur csapat, a mint urává lett a nyit harcztérnek, fehér zászlót lobogtatott*, mire egy angol csapat feléje tartott, a nélkül, hogy lőtt volna. Mikor az angolok puskalövésnyire értek, a burok tüzet adtak. Az árlúson felháborodva, úlnusok, huszárok, dragonyosok és gyalogosok szuronyt szegezve rohamot intéztek az ellenség ellen. A siker nagy volt. Sok burt elfogtak és nagy zsákmányt szereztek.

Madrid, november 8.

Az idevaló politikai körök elismerik, hogy tárgyalások a folynak kérdésben való in-

tervenczió céljából. A kormány egészen korrekt magatartást tanúsít. Mindazáltal a közvélemény, a mely Spanyolország és az Egyesült Államok háborújáért főleg Angliát okolja, nem titkolja, a burok iránt való rokonszenvét. A barcelonai községtanács elhatározta, hogy szerencsekívánó táviratot küld a buroknak.

Est-Court, nov. 8.

A mult pénteken Ladysmithtől délre vitt ütközetről ma a korábbi jelentéseket megerősíti következő jelentés érkezett: Egy brit hadosztály rekognoszálásra ment ki, hogy az ellenségtől megtámadott colensoi *angol katonaságot felszabadítsa*. A gyalogság megtámadta a Groblerskooft-dombon erős hadállásban levő burokat és *lekergette őket a sikságra*, a Tugela folyó irányában. Azután a lovasság kitűnő oldalmozdulatot tett és puszító támadást intézett az ellenséges hadd ellen. A sikágon mindenütt elesett burok hevernek szerteszét. A vasuti vonal helyreállítására egy pánzélosvonat indult Est-Courtból Colensoba. Szombaton, azt hiszik, nem volt ütközet, mert nem hallatszott lövés.

A mocsai emberkinzók a bíróság előtt.

Komárom, nov. 8.

A mocsai inkvizíció vétérgyalása állandó érdeklődés mellett folyik. A terem szorongásig megtelt, jobbra hölgyközönséggel. A bíróság az ajtótól jobbra ül, mellette balról az ügyész, jobbról az ügyvédek. Két oldalt az újságírókkal szemben a vádlottak, szuronyos zsandárok között és a figyelmes auditorium. A vádlottak nagy figyelemmel csüngnek a tanuk szavára. Molnár Gedeon mogorván bámul kis jegyzőkönyvére, melybe folyton jegyezget, írkal... Szabó nyugtalanul fészkelődik helyén, csak a tanuk keményebb védjaira mosolyog gunyosan, hitetlenül. A tanuk tulnyomó része jóképű, józan beszédű, tősgyökeres magyar ember. Midőn ledarálják tulzott színekkel festett mondókájukat, kisietnek a folyosóra, hol a falubeliek várnak és bámészkodnak. Kivált azt firtatják s azt restelik, hogy ha már hisen lett a falujuk és az újság is kiírta a nevét, miért írták ki helytelenül. Mert Mocsának írják ezt, veszőző nélkül, nem pedig Mócsának. Mire szünet közben jökevények jegyezte meg a vádlottak védője, dr. Pollák Illés:

— Hja, nem hiába szerepel ott a vessző, még a község nevének fölibe is bigyesztettek egyet.

Szünet után ismét fokozottabb érdeklődés mellett folytatták a tárgyalást. A megkínzott mocsai parasztok pedig egyre terhelőbben vallanak — a vádlottak ellen.

Kovács Istvánné.

A mai napon elsőbben Kovács István-né hallgatott ki, Kovács Istvánnak, a főpánczosnak feleségét. Egyszerű parasztasszony, széles ruhában, fején szürke kendővel. Ertelmesen, világosan beszél és azzal vádolja az „urakat”, hogy őt is megkínnozták.

Kovács Istvánné.

— Elnök: Maga az a Kovács Istvánné, a kinek férje úgy megszenvedett?

bőgés féle, de ő csak nem lép ki biztos rejtékéből — a bozótból!

A hold egy pillanatra áttöri a sűrű — rosszakaró — felhőköpenyt, mely borítja; mosolyogó arczárok ezüstös fény sugaraiival elárasztja az alattam elterülő vágást.

Minden bokrot, rönköt, galyat, levelet, fűszálat látok, csak a ravasz agancsárt nem! Még egyszer nyekkentek hamar két-háromszor egymásután! Az ő nyelvükön mondom: „siess öreg!”

Egy vékonyka felhőfátyol valamikésként elhomályosítja a hold ezüstös sugarait; de így jobb, mert nem ragyog minden annyira! Így jobban látok!

No, végre itt van a döntő pillanat! Minden megre meg egy hevesen kitaszított bőgés morajától. Előttöm alig 10 lépésre egy kis nyírfa ága megremezzenek! A száraz galyak ropognak, pattognak s egy rengeteg feketés szürke árny lép ki a sűrűből. Két óriás agancs fénylik a hold világában. Ugy bög, torka szakadtáig bög, mintha tudná, hogy ez utolsó bőgése. Azt vélem, hogy leheltető érzem! A fegyver, melyet már előbb arcomhoz emeltem, úgy remeg, hogy a gyémántlegy villgó körkört von a szarvas homályos alakja körül, csak éppen rajta nem tud megállapodni. A szarvas nem lát engem s vadul ordítva a másik oldalra fordítja fejét és keresi a vélt tehenet, mely hívta!

Ezalatt térdre ereszködtem s az előtttem lévő tuskóra támasztottam fegyveremet. Egy kis száraz galy recsenik meg térdem alatt s ez figyelmessé teszi az óvatos koloszsust. Fölkapja fejét... s lövésem e percben, a szarvas felé tüzes sugarat hánnya, eldördül. Az vagy másfél méter magas ugrással hanyat fordul, erős robajjal hatol a kis nyíresen keresztül és félkörben újra elölibb kerülve, fejét felőlgatva megáll. Másodszor is lövök, mire ő lassan völgynek indul, majd,

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. November 9.

Hogyan lőttem legerősebb agancsáromat?)

Irta: József Ágost főherceg.

Nemde elmosolyodik az, ki a fönti címet olvassa? Tán azt gondolja, hogy hát én ezéba vettem a kérdéses szarvast és gondos célzás után elsütöttem fegyveremet? Ugy-e bár, így nagyon egyszerű volna a 20-asokat halomra löni, ha ugyan annyian volnának! A dolog mégis egy kicsit bajosabb volt!

Oly érdekes cserkészzetem — mint szeptember 20-án — még alig volt és azért fogom tollamat s egynehány szóval megpróbálom a történeteknek hű képét ecsetelni... Elégé fárasztó cserkészlet után — melyen egy árva lövést sem tettem, mert a szarvasok keveset és rosszúl bögtek — a piszki-i erdőszélhez mentem, hogy — mint rendszeren — az erdőőrök jelentését meg-hallgassam. Ottan György sógorom várt reám, ki szintén hiába üzte volt — reggel három órától nyolczig — a mormogó, rosszkedvű „erdők királyát”. Egymásután kihallgattam a négy erdőőrt. Az első három csak elvtelve hallott egy-egy bőgést. Utoljára a lakety-i Groman jelentését csudálkozva hallottam. Így hangzott:

— A Kraszní Vrch körül két erős tizennégyes jól bögött, de az „öreg” bika folyton kergette őket, míg végre a Lakety vágásra húzódtak, hol én mind a hármat

*) A Vadász-laphól vettük ki ez érdekes tárcsát.

Kovács János, Váro Ferencz, Bodrogi János, dr. Nagy Károly, dr. Gál Kelemen, Kovács Béla, Kovács Dező, Orbók Mór, Pausinger Sándor, Vass Domokos, Nagy Gyula, Versényi Gábor, Gálfi Lőrincz, Molnár Károly, Wilhelm József, Holló Károly, Gálfalvi Sámuel, Márkos Albert, Vladár Ernő és Felméri Albert jegyző.

Elnök szíves örömmel üdvözlí a nagyenyedi tagtársakat még mindig azon meleg és ritka kedves vendéglátás hatása alatt, melyben körünk tagjai alig egy hónappal előbb N.-Enyeden részesültek. Tömeges megjelenésük legyen élénk tanubizonyosága ama baráti szíves viszonynak, mely egy bizalmas, munkás testületé van hivatra összekapcsolni a kör közeli és távolabbi tagjait. Üdvözlí dr. Csernátorny Gyula kir. tanfelügyelőt, mint a kör új tagját s Bod Károly székelty-udvarhelyi ref. tanárt, kit körünk működése iránti rendes érdeklődése hozott gyűlésünkre. — Elnök a kör ezutáni munkálkodásáról megemlékezve, óhajti, hogy e tekintetben jövőben sem legyen lankadás észrevehető s a tisztviselők érdeklődés élenkítése czéljából igyekezni fognak a tagokat minél szorosabban fűzni a körhöz. Szükséges, hogy a kör tevékenységben bizonyos rendszer érvényesüljön s ennek keresztülvitelénél a tanári élet egyes mozgalmái körünkben is hullámokat verjenek s kellő méltánylásban, megvitatásban részesüljenek. Óhajtatandó, hogy egy mindennapi tanár-központ teremtsével a tagok között állandó kapocs létesíttessék s a mostani havi találkozások gyakori érintkezéssé váljanak. Minden oly kérdést, mely a kör, mint testületet s a tagok anyagi és erkölcsi érdekeit illeti, a tisztviselőkar megtartandó értekezletén megvitat, a kivétel módzataira nézve megállapodik, a czél elérésére nézve javaslatokat terjeszt a közgyűlés elé, s mindent megtesz arra nézve, hogy a kör változatos és program-szerű működésével s a tagok fokozott támogatásával kitűzött czélját minél jobban megközelítse az isk. évben is. Végül a kör elis merő megemlékezésébe ajánlja dr. Fináczy Ernőt, ki Molnár Aladár munkáját folytatva a m. tud. akadémia támogatásával a magyar közoktatásügy történetének Mária Terézia korabeli részét megírta s annak első kötetét ki is adta.

A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után dr. Gál Kelemen titkár bejelenti, hogy dr. Csernátorny Gyula beszerce-naszód-megyei kir. tanfelügyelő s dr. Gyalui Farkas m. kir. egyetemi könyvtári tiszt a kör és az anyaegyesület tagjait jelentkezték. A jelentkezőket örömmel soroztuk tagjaink közé.

A hunyadmegyei történelmi és régészeti társulat 20-ik ünnepi közgyűlésén körünket Kovács János tanár képviselte, ki beszámolójában ösztinte elismeréssel emlékezett meg azon kiváló egyesület pár évtized óta kifejtett munkálkodásáról s a hazai közművelődés, tanulmányosság ügyének szép sikerei fejlesztéséről, melynek gróf Kuun Géza, dr. Torma Zsófia, Solyom Fekete Ferencz, Réthy Lajos, Téglás Gábor s a dévai kartársak irányítói és fáradozói tényszerű. A kör e jelentést köszönettel vette tudomásul s méltanyúlással nyilatkozott az említett társulat lelkes törekvéseiről.

A tanárok gyermekei részére létesítendő ösztöndíj-alap tárgyában tárgyalás véget az ungvári kör által megküldött indítvány az elnök, Kiss Sándor s dr. Csernátorny Gyula hozzászólásai után bővebb megfontolás és jelentéstétel czéljából a választmányhoz utasított.

Dr. Veress Vilmos keresk. isk. tanár szabad előadást tartott a rövidített szorásról. Előadó az egyes kézikönyvek és a saját módszerét ismertette behatóan. Az előadást érdekes eszmecserre követte, melyben Orbók Mór, Balogh Károly és Boros Sándor vettek részt. Végül a kör dr. Veress Vilmosnak érdekes előadásért köszönetét nyilvánította.

Dr. Gál Kelemennek az iskolai szín-előadások rendezése tárgyában benyújtott indítványa a választmányhoz tétetett el. Határozattal kimondotta a közgyűlés, hogy a kör tagjai tagsági díjaikat ne Budapestre, a központnak, hanem mindig a kör pénztárához (jelenleg Bournász János áll. felsőbb leányisk tanár) fizessék be, mert az ide befizetett összeg 20 százaléka a kör javára esik.

A közgyűlés befejezése után este 8 órakor tagjai a Központi szálló földszinti nagy termében gyűltek össze igen szép számmal az enyedi kollégát tiszteletére, hogy ne csak föntartásak és alkalommal is a kollégális szíves viszonyt, hanemajtag fejlesztés is. A fehér asztal uralkodó érzelmé: a közvetlen őszinteség, a meleg kartársi szeretet, a viszontlátás öröme s az egyívő tartozás kellemes tudata lázas izgatottságba hozta a szíveket azért, hogy alig-alig tudjanak betelni a kedves együttlét boldogító tudatával. A kolozsváriak egymást igyekeztek felülmúlni ama törekvésben, hogy a vendég-kartársaknak valahogy eszközbe ne jusszon a kitűzött indulási idő megdöbbszent gyorsasággal való közlekedése. A szíves találkozás örömei, a közel mult kellemes visszaemlékezései hovatovább mind emlékedettébbé fokozták a hangulatot s a jóbarátok bizalmas társalgása merőben ellentétben állott a hivatás-szerű komoly munka által sokszor nem épen ok nélküli ridegségével. Nem csuda tehát, ha az enyediak által előre kitűzött vonat indulási időn, az első vészjelzőn szerencsésen tulesünk, vagyis sikerült őket a háromnegyed 9 órai vonatról lekésztetni. Jól esett látnunk, hogy e kis vasúti baleset az enyediak homlokára sem vont borús redőket; ők is épp oly hálásak voltak titkokban a sors e mostohasága iránt, mint mi, kik annak előidézésében oly szívesen fáradoztunk. Azonban — sajnos — nem sokáig örvehdhattunk ezen sikerült fogás eredményének, mert az idő ismét csak gyorsan röpült s a másnapi hivatalos kötelesség kegyetlenül a felebbezés kizárásával parun-

csolta reánk 10 órakor a bucsuzkodás megkezdését. Nehéz volt az elválás kartársainktól, kik a közelebbi viszontlátás kedves reményével távoztak körünkől, minket pedig vizsgált annak élénk tudata, hogy tanári körünk nemcsak tudományos és közművelődési czélokért küzd, hanem a tanári közszellem és szíves viszony érdekében is szép eredményeket ér el. Legyen a jövő is ennek buzgó fejlesztője!

F.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, november 9.

Mint őszi kód ...

Mint őszi kód a vidéken,
Bánat ül a magyar népen.
Hejh, nagy az ó bubánátja,
Talan el sem csúthátja, — altathatja ! ..

Nagy a buja, mert szép nyelve
Honában sinces elismerve ; —
Szent czimerét, lobogóját
Nem tisztelik a katonák, — sorkatonák ! ..

Pedig, de még reménykedünk,
Hogy felvirrad egyszer nekünk ! ..
Szabadságunk napja mégis,
Tudja Isten, merre késik, — mért is késik ! ?

Ne altassuk hát a bunkat,
Takargassuk a láncunkat ; —
Hiszen úgy is, járás közben,
Minduntalan meg-meg csörren, — fel-fel zörren ...

Minek a takargatása ?
Hadd ép, hogy a világ lássa :
„Jog, igazság, törvény” korba
Hogy e nép itt elvont nyomva, — s láncot horda ! ..

Hej, megver az ég is minket,
Hogy összetesszük kezünket !
Titubálás, semmittevés :
Halál, melyből nincs ébredés, — több ébredés !

Róth Sándor.

— **Dávid Ferencz köve.** Az unitárius vallás diadalának emlékköve. Így is nevezhetnők ezt a nevezetes gömbalakú követ, melyet az unitárius templom jobboldali külső fala mellett őriz az unitárius egyház, rácsal elkerítve. Az emlékkő egy óriási kőgolyó, a melyet a Felek oldalán sokat láthatunk, a golyó átmérője egy méternél is is nagyobb. A golyóba márványtábla van illesztve. A ki a követ megnézte és a márvány táblán aranyba vésett sorokat elolvasta, az tudja, hogy ennél nevezetesebb kődarab nincsen Kolozsvárt. Ez az a kő, melyről *Dávid Ferencz*, az unitárius egyház első püspöke azt a nevezetes beszédet tartotta, melynek elhangzása után *Kolozsvár egész lakósága tiltott az unitárius vallásra*, János Zsigmond fejedelemmel együtt. Nevezetes kő tehát az, melyet minden külföldi idegennek meg kellene mutatni. Külföldön valóságos buszujárat rendeznek egy-egy ilyen köhöz; nálunk még a kolozsvári embereknek sinces tudomásuk róla. És mi az oka ennek? Mert az egyház nem gondoskodik. Eldugta a templom mögé, olyan helyre ahol senki se lássa meg. Hát mire való az? Most, az unitárius kollegium építésével kapcsolatban gondoskodni kellene, hogy ez a nevezetes emlékkő olyan helyre kerüljön, hogy szemébe tűnjön minden járókelőnek. Ki kellene hozni a Belmagyar-utca sora az építés alkalmával. Előkelő helyre kell tenni és diszes keretbe helyezni el, mint egy szent emléket. Ez volna az egyház kötelessége. Mert az a *hő drágább emléke az egyháznak, mint egy érekszobor*, mely százazrekbe kerül. Lám, a katolikus egyház egy-egy Mária-képet hogy megbecsül, hogy felhasználja az egyház javára! Az unitárius egyház ne tudná megbecsülni ezt a nevezetes emléket, mely rá nézve minden Mária-képnél becsesebb: *mert az unitárius vallás diadalát hirdeti!*

— **Üdvös törekvés.** A kolozsvári kertészeti egyesület, mely a kertészeti kultúra terén már eddig is hosszas és eredményes működést fejtett ki, most mint értesülünk egy minden tekintetben egészséges eszme megvalósítását vette czélba. Az egyesület ugyanis többek közt azt is czéljának tekintí, hogy a kert gazdaságban jártas munkás elemet képezzen ki, mely e célból már ez idő szerint is különösen több kolozsvári földészgazda figyelmekét oktatja be e hasznos mesterségbe. De most a gazdák nem a kellő számban küldik oda gyermekeiket, ezen az egyesület olyképpak segíteni, hogy a mennyiben a kert államsegélyt menyeri, a telepen internatust rendez be, a hol a kertgazdaságban kiképezést nyerni kívánó ifjakat lakással és élelemmel láthassa el, mely esetben számítani lehetne arra, hogy tömegesebben keresnek fel az egyesület azok az elemek, a melyek ma még csak szórványosan jelentkeznek. Kétségtelen, hogy ha sikerül az egyesületnek ez internatust létesítése, lényegesen megszaporodik azoknak a száma, a kik a kertgazdaságban gyakorlati kiképzést óhajtanak nyerni. Az egyesület ezeket az ifjakat bizonyos gyakorlati tanítás és foglalkoztatás után oklevéllel látja el, mely arra lesz alkalmas, hogy az illetők nagyobb kertgazdaságokban, mint képzett

kertigazdák alkalmazást találjanak. Mindenestre csak óhajtatandó; hogy a kormány is segítse az egyesület ez üdvös törekvésében, melylyel nagyot lendít a kertgazdaság ügyén.

— **Erzsébet út Kolozsvárt.** Gyűlést tartott tegnap d. u. a kolozsvári szépitő egyesület, a fellegvárva vezető Erzsébet szerpentin út ügyében. A gyűlésen Haller Károly elnök kijelentte, hogy egy női bizottság alakul Kolozsvárt, mely a nagy királyné emlékére létesítendő mű alkotásához a szükséges anyagi erő összehozásán munkálkodni fog. E bizottság elnöki tisztét Bölöny Józsefné unő volt kegyes elvállalni. (Eljenzés.) A gyűlés a tervek megtekintése után elhatározza, hogy a Makoldiné telkét megszerzi. Elismeréssel és köszönettel vették tudomásul, hogy Szilágyi György a kegyetlen czél iránti tekintetből díjtalanul engedte át telkét.

A jogi dolgok lebonyolítására felkérték Koleszár Sándor ügyvédet, hogy mint jogtanácsos az intézkedéseket foganatosítsa.

A katonai hozzájárulást illetőleg elnök jelentette, hogy már a 80-as években felajánlotta a katonaság részéről a létesítendő szerpentin uthoz s a kiépítendő hidhoz a katonai munkaerő, csupán az kötetett ki, hogy a pionir katonák utazási költségei térítessenek meg. Elnök Márnegy altábornagyval ez uttalt is beszélt s a tábornagy szíves volt megígérni, hogy fenn tartja az ajánlatot s a katonaság minden lehető megtesz, a mi biztosítja a kiépítést. Gyűlés abban is megállapodott, hogy ha a városnak nem lenne anyagi ereje vashid építésre, egy gyalogjáró csinos pallót fából épít a nyári színház tájának, a várostól nyerendő faanyaggal, a katonaság felajánlt munkaerejével. A gyűlésen jelen voltak Haller Károly elnök, Hory Béla park igazgató, Dávid Antal befalástási biz. elnöke, Ritter Gusztáv fakertész, Ajtai K. Albert főszerkesztő, Kuskó István jegyző, Hevesi József, Kardoss Kálmán, Pollák Lajos, Koleszár Sándor jogtanácsos, Polez Rezső, Szekula Ákos, Totiszser Armin városi mérnök és mások.

— **Erzsébet fák a trencsintéri parkban.** Tegnap népes gyűlést tartott a szépitő egyesület, melyen a szerpentin út ügyének elintézésére Haller Károly dr. elnök előterjesztésére a választmány kimondotta, hogy Erzsébet királyné emlékére, 3 fát ültet a trencsintéri parkban. Ritter Gusztávot kéri meg, hogy a fanemet megválassza. A fák a magyar utca felőli egyik nagy köröndbe ültetettnek. A fák alatt egy garinit szikla darabot helyeznek, melynek simított lapjára „*Erzsébet királyné emléke fái*” feliratot véssik be. Glaszner kisbészi kőbánya tulajdonos már fel is ajánlotta a szükséges gránit darab díjtalan szállítását, mit a gyűlés éljenzéssel vett tudomásul s elhatározta, hogy a faültetéséről Kolozsvár városnak is jelentést tesz.

— **Fűtés az unitárius templomban.** Nálunk még nem fűtik a templomokat s mi nagyrészt annak tulajdonijuk, hogy télen olyan kevesen járnak templomba. A katolikus templomokban, a hol állandó ajtószkodás és templomjárás foly nincsen olyan nagy meleg, de már a protestáns templomokban sokszor farkasordító hidegben kell végighallgatni a templomozást. Persze, hogy ettől sok ember irtózik. Innen van aztán, hogy a legtöbb protestáns templomba télen nagyon kevés ember jár. Természetes tehát, hogy ha a templomot télen fűtés által kissé barátságosabbá tennék, szívesen járna bele a publikum. Az unitárius egyháznak most könnyű volna megvalósítani a templomfűtést. Az új unitárius kollégiumot légfűtésre rendezik be. Kevés költséggel be lehetne vezetni a fűtő csöveket a templomba is, mert ez nem emelné sokkal a fűtési költségeket. Nem mondjuk, hogy be kell fűteni a templomot; csak enyhíteni a levegő hidegségét a kemény téli hónapok alatt. Azt sem mondjuk, hogy mindennap fűtsék; elég volna csak vasárnap fűtni, mikor hosszabb ideig tart az istentisztelet és azt hisszük az nem növelné sokkal a fűtési költségeket.

— **Eljegyzés.** Báró Kemény Ákos országgyűl. képviselő tartalékos hadnagy a 9-ik hónap végszár ezrednél eljegyzette Bethlen Zsófia grófnőt, gróf Bethlen Géza Torda-Aranyos vármegye főispánjának leányát.

— **Csőd.** Ládai Tódor lisztkereskedő ellen a kir. törvényszék, mint csődbíróság elrendelte a csődot. Csődbiztos Veress Jenő táblai bír. Tárgygondnokká Pap József dr., helyettesévé Várady Aurél dr. ügyvédet rendeltettek ki.

— **A medgyesi régi szálamigyár és sertéshizlaltételep beszüntette üzemét,** helyébe medgyesi kereskedők létesítették Medgyesen sertéshizlaltételepet gőzerőre berendezett szálamigyárral és zsírolvasztóteleppel.

— **Adomány.** Gróf Teleky Árvéd Drassórol a Bethlen Gábor szobor alapja javára 100 forint adományozott.

— **Gyermekekről keselyű.** Nizától 30 kilométernyire egy Honse nevű kis községben, egy keselyű lecsapott egy a bölcsőben alvó gyermekre és elragadta azt. Eddig még nem sikerült a kis gyermek maradványait meglegni.

— **Magyarfalás a nagyszebeni színházban.** A Nagyszebenben játszó német színtársulat egy sületlen „possé”-t adott a minapában, a melyben előfordul egy mulatságos magyar alak” is. A színész, a ki ezt a szerepet játszta, rendkívül tulzolt, és a szász diákok tüntetőleg tapsoltak neki,

a miért oly ügyesen kifigurázta — a „barbár magyarokat”. Az egyik emeleti páholyban több magyar uri ember ült, kik közül az egyik nemzetének becsimérésén felháborodva, hangosan elítélte a „stiklit”, s lehordta az ujjongó „atyafiakat”. Ezért persze nagyon felőrmedt a jeles Tageblatt. — Megjegyzendő, hogy a magyar közönség nagy számban szokott eddig a német, színházba járni, azt mondván, hogy a művészet internacionális dolog. Reméljük, hogy a nyelvünk és nemzetünk ellen unos-untalan előforduló inzultusok képeknek lesznek ezután e felfogást megváltoztatni.

— **Damjanichné özvegyi fátyla.** Az aradi újságok Damjanich özvegyének egy kiadatlan levélét közlik, melyet 1869 október 20-ikán irt a vértanu özvegye Arad város polgármesterének a vértanu síremléke ügyében. Érdekes a levélnek az a része, melyben Damjanichné kimondja, hogy hős férje nevét nem teszi le soha. Méltóztassék — írja — tőlem, mint a gyászban és nemes részvételben egyik érdekelt, legmélyebb köszönetemet elfogadni, ki mig élek, legnagyobb dicsőségemnek tartom mint özvegye viselni nevét Damjanich Jánosnak, azon férfiak egyikének, kik legjobban szeretnék hazájukat.

Tanügy.

A városi Fröbel-intézetben a vörheny járvány miatt adott szünidő véget ért, a rendes foglalkozások ismét megkezdettek s heiratások is eszközölhetők még, miről a t. szülöket szívesen értesíti, Pap Löw Leontin az intézet igazgatónője.

Multság.

A segesvári m. kir. áll. iskola tantestülete 1899. évi nov. hó 11-én este 8 órán kezdődőleg a Csillag vendéglő dísztermében szegény sorsu növendékei fölszolgálására táncczal egybekötött estélyt rendez.

Gyászrovat.

Kuskó István kolozsvári hírlapíró szomorú családi gyász érte. Édes öccse: *Kuskó László*, a szamosvölgyi vasut pályafelügyelője, hosszas szenvedés után, élete tavaszán 33 éves korában ma reggel fél 4 órakor elhalt. Az elhunyt özvegyet és egy 4 éves kis leánykát hagyott maga után. A boldogult a kötelességteljesítésnek rabja volt. Ennek lón áldozza. Nehéz szolgálataiban testileg, szellemileg kimerülve egy vonatkisiklás alkalmával agyszélhűdést kapott. Ekkor pihenés helyett áthelyezéssel, fegyelmi eljárással, bírságolásokkal megerőltetett munkával terheltek másfél éven keresztül. Midőn egy év előtt szabadságot nyerhetett, már testileg, lelkileg összetört élőhalott volt. A kolozsvári élmegőgyintézetben szenvedett ki. Temetése szombaton d. u. 4 órakor lesz a kolozsvári köztemető halottas házától. Nyugodjék békével.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósítása és sürgöny-levelei.)

Az ausztriai zavargások.

Prága, nov. 8.

Eisenbrod, Jaromer, Landskron, Skalitz, Neubudzarow, Meffau-Neustadt, Hohenbruck, Rakonitz, Humpoletz' Chrudim és Cseh-Brod községekben az utvbbi napokban tüntetések voltak, **A tüntetők beverték a zsidók ablakait.** Egyik-másik községben kövekkel dobálták meg a csendőrséget. Katonaságnak kellett közbelépni, hogy a rendet helyreállítsa.

Haltényésztés.

Békéscsaba, nov. 8.

Darányi miniszter elhatározta, hogy a kincstári erdők területén levő patakokban nagyban házilag pisztrángot fog tenyészteni. A miniszter czélja az, hogy példát statuáljon, hogyan lehet a halászszt mind jövedelmezőbbé tenni és e végből egy a benépesítés, mint az óvás szakszerű lesz. A halgazdaságok berendezésére első sorban az erdőigazgatóságok területén, a miniszter ez ügygyel összefüggő jelentéstételre sürgősen felhivta az igazgatókat.

Tüntetések Csehországban.

Prága, nov. 9.

A csehek tüntetést rendeztek **Ferencz Ferdinánd ellen.** Betörték knopisti-kastélyának összes ablakait s a park bejáratán levő német és cseh feliratok közül a német feliratokat lakkal bemázolták.

A csendőrség a kastély őrzésére 3 csendőrt küldött.

A kastély igazgatósága másnap Fritsche nevű szolgát Beneschánba küldte, hogy a hatóságnak jelentést tegyen.

Tegnap érkezett vissza a szolgál. A mint a parkba belépett, **nehány cseh orvul megtámadta, véresre verte, ruháját letépte, száját földdel, falevéllal betömte, megtaposta.**

Másnap találták meg a szolgát eszméletlenül.

Országgyűlés.

Budapest, nov. 9.

A képviselőház mai ülésén mentelmi ügyeket tárgyal. A legérdekesebb volt ezek között a Rakovszkyé.

Még a mult téli obstrukció idejében, november 23-án történt, hogy Rakovszky István képviselő bejelentette a Ház ülésén mentelmi jogának Krecsányi rendőrkapitány által való megsértését. A bizottságnak ez ügyben tett jelentését a Ház idei márczius 8-ikán a tényállás tüzetesebb megállapításához, a mely annak kimondását javasolja most, hogy Rakovszky mentelmi joga Krecsányi rendőrhatalósági közeg által a fenforog esetben meg lett sértve és utasíttassék a belügyminiszter, hogy a sérelem megtorlása iránt „törvényes hatáskörében intézkedjék.” E javaslattal szemben Molnár Béla bizottsági tag különvéleményt jelentett be, a mely szerint a Ház eddigi gyakorlata kizárta azt, hogy a mentelmi jog privilegium legyen a törvényes intézkedéseknek való ellenszegülésre s ezért a főnforgó konkrét esetben nem lehet a mentelmi jog megsértését konstataálni.

Ugyanez ügy alkalmából Krecsányi rendőrkapitány nyilvános becsületsértés címén panaszt tett Rakovszky István képviselő ellen.

A mai ülésén Kabos előadó terjesztette elő a mentelmi bizottság véleményét, mely szerint Krecsányi megsértette a mentelmi jogot és ezért felkérte a belügyminiszter, hogy kellő megtorlásban részesítse Krecsányit.

Molnár Béla a külön vélemény beadója szólt fel ezután a képviselők nem tetszése közt.

Nézete szerint Rakovszky ugy viselkedett Krecsányival szemben, a melyért bármely képviselő elővezethető.

Épügy, mintha a színházban rendelkeznek valaki.

Nagy mozgás és ellentmondás.

Lakatos, Zmeskál Zoltán oda kiáltják:

En pofon vágtam volna a kapitányt.

Molnár kéri, hogy függesszék fel a Rakovszky mentelmi jogát.

Chorin Ferencz konstataálta, hogy Krecsányi tudta, hogy Rakovszky képviselő mégis letartóztatta.

Meg kell akadályozni, hogy jövőre ilyesmi történhessék.

Ok nélkül a képviselőt személyes szabadságától megfosztani, nem szabad. Bartha Miklós: *Igy beszél az igaz ember.*

Molnár Béla tiltakozik, hogy Chorin őt, mint a rendőrség védőjét tüntette fel, a ki nem hordja szíven a Ház tekintélyét.

Szabó István: Ne vigye személyes ténre a dolgot.

Ezután a nagy többség elfogadta a bizottság javaslatát.

Halálozás.

Budapest, nov. 9.

Neszmélyi Arthur hírlapíró meghalt.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Kedvező bevásárlási alkalom!

Van szerencsém a nagyjóremű közönség szíves figyelmét ama körülményre felhívni, hogy mindaddig, míg hizott sertéseim levágódnak, nagy készletemet mindenemű friss- és füstölt husok, kolbászok, sonka, császárhus, olvasztott szalona- és hájzsír, zsírnak való hajt és szalonnákban rendkívül lecsalított árban árusítom el.

Videki megrendeléseket is gyorsan és pontosan eszközölök.

Benigni Sámuel,

Főtér, Plebánia-épület.

Sz. 10202—899 polg.

1070. 3—3.

Hirdetmény.

A kolozsvári kir. törvényszék közhirrre teszi, hogy Kolozsvár város közönségének Felméry Margit, kk. Felméry Ilona és Felméry Lajos utcaszabályozás céljából szükséges alsó-szénutca 3. szám a kisajátítás kártalanítás iránti ügyben a kolozsvári 3751. sz. tjkvben A § 2. rsz. 1915-2 hrsz. alatt foglalt 26 négyszögöl térfogatu Felméry Margit, és kk. Felméry Lajos és Felméry Ilona tulajdonát képező ingatlanra vonatkozólag a kisajátítás kártalanítási eljárás elrendeltetik, az 1881. évi LXI. tcz. 46. §. s következő szakaszai értelmében elrendeltetvén, a tárgyalás megkezdésére s az egyezség megkísértésére ezen kir. törvényszék 16. sz. irodahelyiségében Csiszér Károly bíró vezetése alatt **1899. évi november hó 22-ike reggeli 8 órája** tüzetik ki, mikorra kisajátító, tkönyvi tulajdonos és jelzálogos hitelező érdekelteken kívül bármint jogcizmen és jogalapon ismeretlen igénylők a részükre kinevezett ügygondnok Sugár József ügyvéd által képviselve meghívottnak oly figyelmeztetéssel, hogy elmaradásuk a kártalanítás feletti eljárást és érdemleges határozat hozatalát nem gátolja, s e miatt igazolásnak helye nincs.

A kir. törvényszéktől.

Kolozsvárt, 1899 október hó 16-án.

Csiszér Károly
kir. tszéki bíró.

Sz. 10201—899 polg.

1071. 3—3.

Hirdetmény.

A kolozsvári kir. törvényszék közhirrre teszi, hogy Kolozsvár város közönségének Fajk András és neje és özv. Páll Andrásné utcaszabályozás céljából szükséges nagy-utca 89. szám a kisajátítás kártalanítás iránti ügyben a kolozsvári 397. sz. tjkvben A § 2. rsz. 3923-1, 3224-2 és 4. rsz. 3924a hrsz. alatt foglalt 31-80 négyszögöl térfogatu s Fajk András és neje tulajdonát képező ingatlanra vonatkozólag a kisajátítás kártalanítási eljárás az 1881. évi LXI. tcz. 46. §. s következő szakaszai értelmében elrendeltetvén, a tárgyalás megkezdésére s az egyezség megkísértésére ezen kir. trvszék 16. sz. irodahelyiségében Csiszér Károly bíró vezetése alatt **1899. évi november hó 22-ike reggeli 8 órája** tüzetik ki, mikorra kisajátító, tkönyvi tulajdonos és jelzálogos hitelező érdekelteken kívül bármint jogcizmen és jogalapon ismeretlen igénylők a részükre kinevezett ügygondnok Sugár József ügyvéd által képviselve meghívottnak oly figyelmeztetéssel, hogy elmaradásuk a kártalanítás feletti eljárást és érdemleges határozat hozatalát nem gátolja, s e miatt igazolásnak helye nincs.

A kir. törvényszéktől.

Kolozsvárt, 1899 október hó 16-án.

Csiszér Károly,
kir. tszéki bíró.

Sz. 8920—899.

1084. 1—3

Árverési hirdetmény.

A torda városi képviselő testület határozata folytán közhirrre tétetik, hogy a piactsi vásár, aranyosi hid és kövezetvámszedési jogok 1900 évi január hó 1-étől 6 évre **f. évi november 15-én d. e. 9 órakor** a közgyűlési teremben tartandó nyílt árverésen együttesen fognak 20.000 forint kikiáltási ár mellett haszonbérbe kiadni; továbbá

A városi sósfürdő és a kincstári aknai sósfürdők is az azokhoz tartozó épületek és felszerelésekkel együtt ugyanezen árverésen lesznek 1900. évi január 1-től 2 évre 1500 frt kikiáltási ár mellett bérbe kiadandók.

Felhívottnak árverezni óhajtok magokat a kikiáltási ár 10 százalék bánatpénzzel ellátni. Az árverési feltételek a Tanács irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Torda város Tanácsától.

Tordán, 1899 november hó 7-én.

Jakab János,
aljegyző.

Velits Ödön,
polgármester.

Sz. 2613—899.

1085 1—1.

Árverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. jbiróság tkvi hatósága által közhirrre tétetik, hogy dr. Draia Eneas ügyv. által képviselt Mucsa Niculaj és Vaszilie Áron V. dosulni lakos végrehajtónak Roska Petru trimpoeli lakos végrehajtást szenvedő elleni 75 frt 45 kr. tokehátralék, ennek 1899 július 1-től járó 5 százalék kamatai behajtása végett, az abrudbányai kir. jbiróság kerületéhez tartozó Zalatna község 1071. tjkvben foglalt A § 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. rendszám 7760, 7761, 7773, 7823, 7824, 7825, 7828, 7830, 7832, 7833, 7834, 7835, 7837, 7903, 7914, 7917, 7918, 8638, 9170, 9171 és 9493, 10137, 10138, 10139, 10140, 10315, 10145, 10146, 10147, 10151, 10152, 10154, 10156, 10318, 10322, 10690, 10708, 10709, 10710, 10719, 10720, 10856, 10868, 10869, 10922, 10924, 10948, 11497, 11679 hrsz. 2480 tjkvben A § 1. r. 11705-2 hrsz. ingatlanokra és tartozékai Trimpoelben a községbáznál megtartandó nyilvános árverésnek 1900 évi január hó 15-ikén d. e. 10 órakor a kikiáltási ár 10 százalékának kész vagy a 42. §-ban felvett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. i. 3333. I. M. sz. a. kibocsátott rendelet értelmében ovadékképes értékpapírban bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett a kikiáltási árón alul is elfognak adatni.

Abrudbányán, 1899 szept. hó 14-én.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Weress,
kir. aljbíró.

Óvadékképes egyént keresünk ki Szolnok-Doboka megye területére **Deesen** létesítendő

sörraktárunk vezetését

akár saját számlára avagy önköltségen elvállalná.

Előnyben részesülnek, kik ilynemű üzlettel már foglalkoztak. Ajánlatok **Mendel Lázár fia** sörfőzdéjéhez Torda intézendők.

1079. 3—3.

Hirdetmény.

Özv. Gróf Mikes Miklósné budatelmi (Kolozsmegye) birtokán 8 hold 308 négyszögöl területen eladó 2309 db. 80—100 éves koru műfának alkalmas, továbbá 2 hold 508 négyszögöl területen 1505 drb. 50 éves koru részben szerszámának, részben tűzifának alkalmas tölgyszál erdő.

Bővebb felvilágosítást nyújt az erdőgazdaság Torda-Szent-Lászlón.

1064. 3—4.

Egy erdélyi nagy uradalomban felvétetik:

egy segédtsz, nőtlen.

Évi **200** frt fizetés, ellátással, egy koczatartás illetménnyel — lakás, fűtéssel.

Szép írásu okl. gazdászok előnyben részesülnek. Pályázati határidő nov. 25-ig.

Az állás Deczember 1-én f. év elfoglalandó. 1061.3—3

Felvilágosítást e lap kiadó-hivatala ad.

Az 1895 évi cairoi s az 1896 évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s aranyéremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb korodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

Reuma-szesz

biztos s kiváló gyors hatása a test bármintemű csuzos bántalmait, u. m.: köszvény, csuz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idűlebb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog és fejfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással **1 korona**, erősebb tüveg **2 korona 40 fillér**. Főraktárak Budapest: **Török József** ur gyógyszer-tárában, Király-utca 12. és dr. **Fgger A.** ur gyógyszer-tárában, Váci-körut 17. szám. Ugyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában, valamint a készítő

Widder Gyula gyógyszerésznél S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek!

Ugyszintén Kolozsvárt dr. Hincz György, Wolff János, dr. Czecz Dénes, Valentini Hugó, Székely Miklós gyógyszerész uraknál, Burger Frigyes, droguista. Deesen Kracsinger Hugó gyógyszerésznél. Székely-Údvarhelyen Solymossy János gyógyszerésznél. Székely-Kereszturon Baumgartner Károly gyógyszerésznél.

1013. 8—20.

Védjegy.

FERENCZ-

pálinka (sósborszesz)

VÉRTES gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb.

● Egy üveg 1 és 2 korona. ●

Kapható:

Gyógytárakban, drogueriákban és fűszerkereskedésekben.

Ügynökök kizárva!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy raktáromon 1 öl 4 négyszögöl hasáb bükkfa

7 frt 50 kr.

1 öl 4 négyszögöl I. rendű bükk vastag hasáb 10-50
1 öl 4 négyszögöl II. rendű bükk kevésbé usztatott 9-50
1 öl 4 négyszögöl hántott eser 9-50

Haza szállítva 1 frttal drágább.

1 waggon 100 mm. I. rendű bükk vastag hasáb 58.—
1 waggon 100 mm. II. rendű bükk kevésbé usztatott 55.—
1 waggon 100 mm. hántott eser 54.—
1 waggon 100 mm. vékony bükk 50.—

Megrendelhető (Belhid) Wesselényi Miklós-utca 14. és Telefon 315.

Fisch Géza,
Kajántó-utca 41. sz.

felelősséget vállalok!

a mennyiségért

Legnagyobb, legajánlhatóbb és legdíszesebb kályharaktár!

Ugy minőségben, mint szépség tekintetében összehasonlíthatlanok a

Kozel F. József
féle cég

Kolozsvárt, Unio-utca

20. szám

— „Redout“-tal szemben —

Hires kályha-kemenczéi.

Asztal- és dísz-kandallók, továbbá porcellán, majolika- és ó-német kályhák, takarékos tüzhelyek, fürdő kádak, kemenczefal burkolatok, stb. stb.

Minden e szakmába vágó munkálatok saját szerelők által csinosan és jótállás mellett eszközöltetnek.

Ajánlja továbbá:

Schamolt tégláit!

Erdélyi legnagyobb kályharaktár. Telefon: 398.